

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
PEDRO CRUZ VILLALÓN
 prezentate la 3 februarie 2011¹

Cuprins

I	—	Introducere	I - 12441
II	—	Cadrul juridic	I - 12442
	A	— Regulamentul nr. 3295/94	I - 12443
	B	— Regulamentul nr. 1383/2003	I - 12445
III	—	Acțiunile principale și întrebările preliminare	I - 12446
	A	— Cauza Philips	I - 12446
	B	— Cauza Nokia	I - 12447
IV	—	Procedura în fața Curții	I - 12449
V	—	Un aspect preliminar: asemănări și deosebiri între cauzele Nokia și Philips	I - 12449
VI	—	Analiza întrebării preliminare în cauza Philips	I - 12451
	A	— Din textul dispoziției invocate nu se deduce „ficțiunea de fabricație”	I - 12454
	B	— Interpretarea propusă de Philips depășește obiectivele regulamentului vamal	I - 12455

1 — Limba originală: spaniola.

C — Bilanțul final al jurisprudenței anterioare nu acreditează „fiecțiunea de fabricație”	I - 12457
D — Concluzie	I - 12460
VII — Analiza întrebării preliminare din cauza Nokia	I - 12460
A — Considerații preliminare	I - 12460
B — Articolele 1, 4 și 9 din Regulamentul din 2003 introduc un criteriu specific pentru justificarea intervenției: „suspiciunile” privind încălcarea	I - 12462
C — Autoritățile vamale nu pot anticipa sensul viitoarei decizii cu privire la fond ..	I - 12463
D — Cerințele excesive de probațiune ar putea face inutilă întinderea domeniului de aplicare al regulamentului	I - 12464
E — Regulamentul din 2003 introduce criteriul „suspiciunilor”	I - 12465
VIII — Concluzie	I - 12467
A — La întrebarea preliminară adresată de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (cauza C-446/09)	I - 12467
B — La întrebarea preliminară adresată de Court of Appeal (England and Wales) (cauza C-495/09)	I - 12468

I — Introducere

1. În prezentele cauze conexe, două instanțe naționale formulează întrebări preliminare privind interpretarea reglementării Uniunii cu privire la acțiunea autorităților vamale față de posibilele încălcări ale drepturilor de proprietate intelectuală.

2. Mai precis, ambele cazuri vizează mărfuri suspectate de a fi contrafăcute sau piratate care se află în situația vamală de „tranzit extern”, o modalitate a regimului vamal suspensiv care, în conformitate cu articolul 91 alineatul (1) litera (a) din Codul vamal comunitar², permite „circulația dintr-un punct în altul pe teritoriul vamal al Comunității [...] a mărfurilor necomunitare, fără ca aceste mărfuri să fie supuse drepturilor de import și altor taxe sau măsuri de politică comercială”. Astfel cum rezultă din jurisprudență, acest „tranzit extern” se întemeiază pe o ficțiune juridică, deoarece totul se desfășoară ca și cum aceste mărfuri necomunitare nu ar fi intrat niciodată pe teritoriul unui stat membru³.

3. În prima dintre cauze, Koninklijke Philips Electronics NV/Lucheng Meijing Industrial

Company Ltd și alții, C-446/09 (denumită în continuare „cauza Philips”), reclamanta din acțiunea principală solicită ca, în cadrul acestei ficțiuni juridice, și anume tranzitul extern, să fie utilizată o altă ficțiune, așa-numita „ficțiune de fabricație”, potrivit căreia mărfurile necomunitare aflate în tranzit extern ar fi tratate ca și cum acestea ar fi fost fabricate în statul membru în care se află și, prin urmare, ar intra sub incidența normelor de protecție a proprietății intelectuale în vigoare în respectivul stat membru. În acest mod ar fi evitată necesitatea de a demonstra că respectivele mărfuri urmează să fie comercializate în Uniune, cerință în principiu de neeludat în vederea obținerii protecției oricărui drept de proprietate intelectuală.

4. În cea de a doua cauză, Nokia Corporation/Her Majesty's Commissioners of Revenue and Customs, C-495/09 (denumită în continuare „cauza Nokia”), autoritățile vamale britanice au refuzat cererea de intervenție a acestei societăți, referitoare la anumite mărfuri aparent contrafăcute, pentru motivul că destinația acestora era Columbia și nu existau indicii că acestea urmau să fie deturnate spre piața Uniunii Europene. Instanța de trimitere solicită Curții să stabilească dacă demonstrarea acestui aspect este indispensabilă pentru a califica mărfurile drept „contrafăcute” în sensul reglementării vamale și, în definitiv,

2 — Adoptat prin Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58).

3 — Hotărârea din 6 aprilie 2000, Polo/Lauren (C-383/98, Rec., p. I-2519, punctul 34).

pentru ca autoritățile vamale să poată proceda la reținerea acestora.

5. În aceste condiții, prezentele cauze conexate permit Curții să stabilească dacă reglementările vamale au sau nu au o incidență asupra regimului material al proprietății intelectuale în cazul mărfurilor aflate în tranzit, precum și posibilitățile de acțiune ale autorităților vamale în raport cu astfel de mărfuri aflate în situația menționată, toate acestea într-un context jurisprudențial oarecum complicat.

II — Cadrul juridic

6. Prezentele întrebări preliminare au ca obiect reglementarea comunitară privind acțiunea autorităților vamale în raport cu posibilele încălcări ale drepturilor de proprietate intelectuală.

7. În special, cauza Philips vizează Regulamentul (CE) nr. 3295/94 din 22 decembrie 1994 de stabilire a măsurilor de interdicere a punerii în liberă circulație, a exportului, re-exportului și a plasării sub regim suspensiv a mărfurilor contrafăcute și a mărfurilor piratate (denumit în continuare „vechiul regulament vamal” sau „Regulamentul din 1994”)⁴.

4 — JO L 341, p. 8, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 241/1999 al Consiliului din 25 ianuarie 1999 (JO L 27, p. 1).

În cauza C-495/09, Nokia, se aplică, dimpotrivă, Regulamentul (CE) nr. 1383/2003 al Consiliului din 22 iulie 2003 privind intervenția autorităților vamale împotriva mărfurilor suspectate de a aduce atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală, precum și măsurile care trebuie aplicate mărfurilor care aduc atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală (denumit în continuare „noul regulament vamal” sau „Regulamentul din 2003”)⁵, care abrogă și înlocuiește regulamentul anterior.

8. Ambele regulamente au fost adoptate în temeiul articolului 133 CE⁶ privind politica comercială comună, al cărui alineat (1) prevedea următoarele: „Politica comercială comună se întemeiază pe principii uniforme, în special în ceea ce privește modificările tarifare, încheierea de acorduri tarifare și comerciale, uniformizarea măsurilor de liberalizare, politica exporturilor, precum și măsurile de protecție comercială, printre care cele care se adoptă în caz de dumping și de subvenții”⁷.

9. Atât vechiul regulament vamal, cât și cel nou își definesc domeniul de aplicare precizând diferitele situații vamale în care se pot găsi mărfurile susceptibile de a fi controlate

5 — JO L 196, p. 7, Ediție specială, 02/vol. 16, p. 18.

6 — Înainte de Tratatul de la Amsterdam, articolul 113 din Tratatul CE. Regulamentul din 1994 face trimitere la această numerotare, în timp ce Regulamentul din 2003 citează articolul 133 CE.

7 — Noul articol 207 TFUE, care reia în esență conținutul acestei dispoziții, face o trimitere specifică la „aspectele comerciale ale proprietății intelectuale”.

și definind, în acest scop, noțiunea „mărfuri care aduc atingere drepturilor de proprietate intelectuală”.

reexportare în conformitate cu articolul 61 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar,

10. Ambele regulamente prevăd o primă intervenție prealabilă a autorităților vamale (articolul 4 din ambele regulamente), urmată de o posibilă cerere de intervenție formulată de titularul dreptului (articolul 3 din vechiul regulament și articolul 5 din noul regulament), eventuala acceptare a acesteia, adoptarea măsurilor corespunzătoare și, dacă este cazul, inițierea unei proceduri „cu privire la fond” în fața autorității competente.

- sunt descoperite cu ocazia unui control realizat sub supraveghere vamală, în conformitate cu articolul 37 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92, asupra mărfurilor plasate sub un regim suspensiv în sensul articolului 84 alineatul (1) litera (a) din regulament în cauză, sunt reexportate cu notificare sau sunt plasate într-o zonă liberă sau într-un antrepozit liber în sensul articolului 166 din regulament în cauză și

A — *Regulamentul nr. 3295/94*⁸

11. Articolul 1 definește domeniul de aplicare al regulamentului:

- (b) măsurile care trebuie luate de autoritățile vamale atunci când se stabilește că mărfurile menționate sunt într-adevăr mărfuri precum cele prevăzute la alineatul (2) litera (a).

„(1) Prezentul regulament stabilește:

- (2) În sensul prezentului regulament, prin:

- (a) condițiile de intervenție a autorităților vamale atunci când există suspiciuni că mărfurile ar putea fi mărfuri precum cele prevăzute la alineatul (2) litera (a):

- (a) «mărfuri care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală» se înțelege:

- sunt declarate pentru punere în liberă circulație, exportare sau

- mărfurile contrafăcute, și anume:

- mărfurile, inclusiv ambalajul acestora, pe care a fost aplicată,

8 — Astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 241/1999.

fără autorizație, o marcă comercială care este identică cu marca comercială valabil înregistrată pentru același tip de mărfuri sau care nu poate fi deosebită prin aspectele sale esențiale de marca comercială respectivă și care, din acest motiv, aduce atingere drepturilor titularului mărcii în cauză, în conformitate cu dreptul comunitar sau cu dreptul statului membru în care este depusă cererea de intervenție a autorităților vamale,

[...]

- mărfurile piratate, și anume mărfurile care sunt sau care conțin copii fabricate fără consimțământul titularului dreptului de autor sau al unui drept conex sau al titularului unui drept privind desenul sau modelul, înregistrat sau nu în temeiul dreptului național sau al unei persoane autorizate în mod corespunzător de către titular în țara de producție în cazul în care realizarea copiilor în cauză aduce atingere dreptului în cauză în conformitate cu legislația comunitară sau cu dreptul național al statului membru în care este depusă cererea de intervenție a autorităților vamale.

[...]” [traducere neoficială]

12. În conformitate cu articolul 6:

„(1) Atunci când un birou vamal căruia i-a fost transmisă, în conformitate cu articolul 5, decizia de acceptare a cererii titularului dreptului constată, dacă este cazul, după consultarea prealabilă a solicitantului, că anumite mărfuri care se află în una dintre situațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (1) litera (a) corespund descrierii mărfurilor prevăzute articolul (1) alineatul (2) litera (a), cuprinsă în decizia menționată, acesta suspendă acordarea liberului de vamă pentru mărfurile în cauză sau procedează la reținerea lor. [...]

(2) Dispozițiile în vigoare în statul membru pe teritoriul căruia mărfurile se află în una din situațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (1) litera (a) se aplică:

- (a) în ceea ce privește acțiunea formulată în fața autorității competente pentru a soluționa fondul și pentru a informa imediat cu privire la respectiva acțiune serviciul sau biroul vamal menționat la alineatul (1), în afară de cazul în care serviciul sau biroul vamal respectiv este cel care a sesizat autoritatea competentă;
- (b) în ceea ce privește adoptarea deciziei de către autoritatea menționată. În lipsa unei reglementări comunitare în domeniu, criteriile care trebuie să servească drept temei pentru adoptarea deciziei menționate sunt aceleași precum cele care se utilizează pentru a stabili dacă mărfurile produse în statul membru interesat aduc atingere drepturilor titularului. [...]” [traducere neoficială]

B — *Regulamentul nr. 1383/2003*

cauză sau sunt plasate într-o zonă liberă sau într-un antrepozit liber în sensul articolului 166 din regulamentul în cauză.

13. Articolul 1 prevede:

„(1) Prezentul regulament stabilește condițiile de intervenție a autorităților vamale atunci când există suspiciuni că mărfurile ar putea fi mărfuri care aduc atingere drepturilor de proprietate intelectuală în următoarele situații:

- (a) când sunt declarate pentru punere în liberă circulație, exportare sau reexportare în conformitate cu articolul 61 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar;
- (b) când sunt descoperite cu ocazia unui control asupra mărfurilor care sunt introduse pe teritoriul vamal al Comunității sau părăsesc acest teritoriu în conformitate cu articolele 37 și 183 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92, sunt plasate sub un regim suspensiv în sensul articolului 84 alineatul (1) litera (a) din regulamentul în cauză, sunt în curs de a fi reexportate cu notificare în conformitate cu articolul 182 alineatul (2) din regulamentul în

(2) Prezentul regulament stabilește, de asemenea, măsurile care trebuie luate de către autoritățile vamale atunci când se stabilește că mărfurile menționate la alineatul (1) aduc atingere drepturilor de proprietate intelectuală.”

14. Articolul 2 alineatul (1) definește ceea ce se înțelege prin „mărfuri care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală” în sensul regulamentului:

„(a) «mărfurile contrafăcute», și anume:

- (i) mărfurile, inclusiv ambalajul acestora, pe care a fost aplicată, fără autorizație, o marcă comercială care este identică cu marca comercială valabil înregistrată pentru același tip de mărfuri sau care nu poate fi deosebită prin aspectele sale esențiale de marca comercială respectivă și care, din acest motiv, aduce atingere drepturilor titularului mărcii în cauză, în conformitate cu dreptul comunitar, în special Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din

20 decembrie 1993 privind marca comunitară sau în temeiul dreptului național al statului membru în care a fost depusă cererea de intervenție a autorităților vamale;

III — Acțiunile principale și întrebările preliminare

A — Cauza Philips

[...]

(b) «mărfurile piratate» [...]”

15. Articolul 9 face referire la condițiile de intervenție a autorităților vamale. Alineatul (1) al acestui articol prevede: „Atunci când un birou vamal căruia i-a fost transmisă, în conformitate cu articolul 8, decizia de acceptare a cererii titularului constată, în cazul în care este necesar, după consultarea solicitantului, că mărfurile care se află în una dintre situațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (1) sunt suspectate că aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală care intră sub incidența deciziei în cauză, acesta suspendă acordarea liberului de vamă pentru mărfurile în cauză sau procedează la reținerea lor. [...]”

16. În conformitate cu articolul 10, „[p]entru a se stabili dacă a fost încălcat un drept de proprietate intelectuală în conformitate cu dreptul național, se aplică dispozițiile legale în vigoare în statul membru pe teritoriul căruia mărfurile se află în una dintre situațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (1)”.

17. La 7 noiembrie 2002, Antwerpse opsporingsinspectie van de Administratie der Douane en Accijnzen (Inspectoratul Administrației Vămilelor și Impozitelor privind Consumurile Specifice din Anvers) a reținut un transport de aparate de ras provenit din Shanghai. Se suspecta că mărfurile puteau aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală ale Koninklijke Philips Electronics NV (denumită în continuare „Philips”), în special inscripțiile internaționale ale modelelor pentru aparatele de ras înregistrate pentru Benelux (între altele) la Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI) cu numerele DM-034.562 din 9 iunie 1995, și DM-045.971 din 29 iulie și 1998, precum și drepturilor de autor privind aspectul exterior al aparatelor de ras menționate.

18. La 12 noiembrie 2002, reclamanta a depus o cerere generală de intervenție la Centrale Administratie der Douane en Accijnzen te Brussel (Administrația Centrală a Vămilelor și Impozitelor Speciale din Bruxelles). Respectiva cerere a fost admisă la 13 noiembrie 2002.

19. În continuare, autoritățile vamale au trimis Philips o fotografie a aparatului de ras

„Golden Shaver” și i-au comunicat că următoarele societăți au participat la producerea sau comercializarea aparatelor de ras reținute: Lucheng Meijing Industrial Company Ltd, producător chinez de aparate de ras; Far East Sourcing Ltd, cu sediul în Hong Kong, transportator al mărfurilor; Röhlig Hong Kong Ltd, expeditor al mărfurilor în Hong Kong, care acționa ca mandatar al declarantului sau al destinatarului mărfurilor; NV Röhlig Belgium, expeditor al mărfurilor în Belgia, care acționa ca mandatar al declarantului sau al destinatarului mărfurilor.

20. Potrivit declarației vamale efectuate de reprezentantul NV Röhlig Belgium, întocmită în Anvers la 29 ianuarie 2003, mărfurile au fost declarate pentru regimul de admitere temporară, fără indicarea țării de destinație. Anterior, mai precis în momentul sosirii la Anvers, mărfurile au făcut obiectul unei declarații sumare în conformitate cu articolul 49 din Codul vamal comunitar.

21. La 11 decembrie 2002, Philips a formulat o acțiune în fața rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (Tribunalul de Primă Instanță din Anvers) în vederea constatării și confirmării existenței unei încălcări a drepturilor sale de proprietate intelectuală. În opinia reclamantei, rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen ar trebui să pornească, în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul din 1994, de la ficțiunea că aparatele de ras confiscate au fost produse în

Belgia, aplicând în continuare dreptul belgian pentru a verifica existența încălcării.

22. Înainte de a se pronunța pe fond, rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen a adresat Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 6 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 3295/94 din 22 decembrie 1994 (vechiul regulament vamal) constituie o normă de drept comunitar uniformizat care se impune instanței statului membru sesizate, conform articolului 7 din regulament, de către titularul dreptului, iar, potrivit acestei dispoziții, instanța nu trebuie să țină seama, la pronunțarea hotărârii, de statutul de mărfuri depozitate temporar sau de mărfuri aflate în tranzit, ci trebuie să aplice ficțiunea potrivit căreia mărfurile au fost fabricate în acest stat membru și, prin urmare, aceasta trebuie să se pronunțe în aplicarea dreptului statului membru menționat cu privire la problema dacă mărfurile respective aduc atingere dreptului de proprietate intelectuală în cauză?”

B — Cauza Nokia

23. În iulie 2008, Her Majesty's Commissioners of Revenue and Customs (autoritățile vamale din Regatul Unit, denumite în continuare „HMRC”) au reținut și au inspectat în aeroportul Heathrow un transport de mărfuri

provenite din Hong Kong cu destinația Columbia, care consta în aproximativ patru sute de telefoane mobile, acumulatori, manuale, carcase și kituri „mâini libere” pentru telefoane mobile, fiecare din acestea purtând marca „Nokia”.

24. La 30 iulie 2008, HMRC a trimis Nokia Corporation (denumită în continuare „Nokia”) o scrisoare însoțită de mostre ale produselor menționate. După inspectarea acestora, Nokia a comunicat HMRC că erau mărfuri contrafăcute și a întrebat dacă urma să se procedeze la reținerea acestora.

25. La 6 august 2008, HMRC a răspuns că, după ce a obținut consultanță juridică, are îndoieli cu privire la modul în care anumite mărfuri pot fi considerate „contrafăcute”, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din Regulamentul din 2003, în lipsa unor probe care să arate că urmau să fie deturnate spre piața Uniunii. HMRC a concluzionat, așadar, că, în lipsa probelor respective, nu era legal să confiște mărfurile proprietarului.

26. La 20 august 2008, Nokia a depus o reclamație la HMRC prin care solicita o listă cu numele și cu adresele expeditorului și ale destinatarului, precum și orice alt document relevant privind încărcătura aflat în posesia HMRC. Deși i s-a transmis această documentație, Nokia nu a reușit să identifice expeditorul și nici destinatarul mărfurilor și astfel a concluzionat că ambele au luat măsuri pentru a-și ascunde identitatea.

27. După o nouă cerere adresată HMRC, Nokia a formulat acțiune în justiție la 31 octombrie 2008.

28. Prin hotărârea din 29 iulie 2009, judecătorul Kirchin de la High Court of Justice (England and Wales) (Chancery Division) a declarat că regulamentul nu autorizează și nici nu obligă autoritățile vamale să rețină sau să confiște mărfurile contrafăcute aflate în tranzit în cazul în care nu există indicii potrivit cărora mărfurile ar fi deturnate spre piața statelor membre, având în vedere că acestea nu aveau calitatea de „mărfuri contrafăcute” în sensul articolului 2 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din Regulamentul din 2003.

29. Hotărârea judecătorului Kirchin a fost contestată la Court of Appeal (England and Wales) (denumită în continuare „Court of Appeal”), care, având în vedere tocmai cauza Philips, precum și diferența dintre criteriile utilizate de diferite instanțe naționale și „dată fiind necesitatea unei interpretări sistematice și uniforme a regulamentului menționat”, a adresat Curții următoarea întrebare preliminară:

„Mărfurile necomunitare ce poartă o marcă comunitară, care sunt supuse supravegherii vamale într-un stat membru și care se află în tranzit, provenind dintr-un stat terț și destinate unui alt stat terț, pot constitui

«mărfuri contrafăcute» în sensul articolului 2 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1383/2003 dacă nu există probe care să sugereze faptul că aceste mărfuri vor fi introduse pe piață în Comunitatea Europeană, fie în conformitate cu un regim vamal, fie printr-o deturnare ilegală?”

Unit și Comisia; în cauza Nokia, societatea reclamantă, International Trademark Association, guvernul Regatului Unit, guvernele ceh, francez, polonez și finlandez și Comisia.

33. Prin Ordonanța din 11 ianuarie 2011, cele două cauze au fost conexate în vederea concluziilor și a pronunțării hotărârii.

IV — Procedura în fața Curții

30. Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare în cauza Philips a fost înregistrată la grefa Curții la 17 noiembrie 2009. Întrebarea preliminară în cauza Nokia a fost înregistrată la 2 decembrie 2009.

31. Au depus observații scrise: în cauza Philips, reclamanta (Philips), Far East Sourcing, guvernele belgian, italian și al Regatului Unit și Comisia; în cauza Nokia, reclamanta (Nokia), International Trademark Association, guvernul Regatului Unit, guvernele portughez, polonez, ceh, finlandez și italian și Comisia.

32. La ședințele din 18 noiembrie 2010 s-au prezentat pentru a-și formula oral argumentele: în cauza Philips, reclamanta, Far East Sourcing, guvernele belgian, ceh și al Regatului

V — Un aspect preliminar: asemănări și deosebiri între cauzele Nokia și Philips

34. Independent de toate similitudinile pe care le prezintă aceste cauze conexate, este fundamental să se precizeze încă de la început principala diferență dintre cele două cauze, pentru a clarifica ceea ce este specific fiecărui caz.

35. În primul rând, trebuie precizat că este diferit cadrul normativ, ca urmare a modificării aduse reglementării Uniunii în materie vamală. Astfel, în cauza Philips, situația de fapt intră sub incidența vechiului regulament vamal, în timp ce în cauza Nokia se aplică noul regulament vamal. În plus, întrebările preliminare vizează dispoziții diferite ale acestor două reglementări.

36. În al doilea rând, cele două cauze diferă în ceea ce privește tipul de drept de proprietate intelectuală care este în discuție: drepturile de autor și desenele și modelele înregistrate în cauza Philips⁹, drepturile privind marca în cauza Nokia¹⁰.

37. Însă diferența cea mai importantă dintre cele două cauze rezidă în obiectul litigiului cu privire la care s-a formulat fiecare întrebare preliminară și la care se referă răspunsul Curții. În ambele cazuri, situația de fapt gravitează în jurul unei rețineri la vamă a mărfurilor aflate în tranzit, însă, dacă acțiunea principală în cauza Nokia, a doua cauză de care ne ocupăm, vizează legalitatea acțiunii autorităților vamale britanice, care au suspendat reținerea mărfurilor deoarece au considerat că nu există nicio încălcare „prezentă” sau „reală” a mărcii vizate, prima dintre acestea, cauza Philips, se adresează Curții într-o etapă ulterioară și diferită din punct de vedere calitativ, când, după intervenția autorităților vamale belgiene asupra mărfurilor de acest tip și aflate în situația menționată, titularul dreptului de proprietate intelectuală presupus a fi încălcat se adresează autorității judiciare pentru ca aceasta să declare existența efectivă a acestei încălcări, cu consecințele corespunzătoare.

9 — Căroră le este aplicabilă Directiva 98/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 1998 privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale (JO L 289, p. 28, Ediție specială, 13/vol. 24, p. 106), precum și legislația de transpunere corespunzătoare.

10 — Reglementate de Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), precum și de legislația națională privind mărcile, armonizată prin Directiva 89/104/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988, Prima Directivă de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci (JO 1989, L 40, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 92).

38. Această precizare este cu atât mai utilă cu cât unele dintre observațiile formulate în cauzele de care ne ocupăm prezintă un anumit grad de confuzie între aceste două dimensiuni ale protecției drepturilor de proprietate intelectuală. Din acest motiv, considerăm necesar, încă din stadiul acestor observații preliminare, să distingem, în conformitate cu regulamentele în cauză, între cele trei etape succesive care pot fi urmate de autoritățile unui stat membru în legătură cu o posibilă încălcare a unui drept de proprietate intelectuală în cazul mărfurilor aflate în tranzit.

39. O primă etapă, cu caracter „pregătitor”, se inițiază atunci când, într-o situație în care sunt întrunite „motive suficiente pentru a bănuși” existența unei încălcări a proprietății intelectuale, autoritățile vamale adoptă „măsuri prealabile”, care constau în suspendarea liberului de vamă sau în reținerea mărfurilor, în ambele cazuri, pentru o perioadă de trei zile lucrătoare¹¹.

40. Cea de a doua etapă este inițiată atunci când, la cererea titularului dreptului presupus a fi încălcat¹² și dacă suspiciunile persistă, autoritățile confirmă suspendarea liberului de vamă sau reținerea mărfurilor¹³. Această etapă continuă totuși să aibă caracter

11 — Articolul 4 din Regulamentul din 1994 și articolul 4 din Regulamentul din 2003.

12 — Această cerere de intervenție este reglementată la articolul 3 din Regulamentul din 1994 și la articolele 5 și 6 din Regulamentul din 2003.

13 — Articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul din 1994 și articolul 9 din Regulamentul din 2003.

administrativ și temporar, însă presupune o intervenție ceva mai „stabilă” decât cea anterioară.

41. Începând cu acest moment, într-o a treia și ultimă etapă, pot exista următoarele situații: a) proprietarul mărfurilor verificate renunță la acestea, caz în care s-ar putea proceda la distrugerea acestora sub supraveghere vamală¹⁴; b) în termen de zece zile de la notificarea intervenției din cea de a doua etapă, titularul dreptului de proprietate intelectuală presupus a fi încălcat recurge la „autoritatea competentă” (în mod normal, autoritatea judiciară) în scopul de a se constata, printr-o procedură privind fondul, că respectiva încălcare a avut loc¹⁵; și c) titularul nu acționează în termenul de zece zile [și anume, în absența situațiilor a) și b)], caz în care se acordă liberul de vamă al mărfurilor sau se suspendă măsura de reținere¹⁶.

42. În definitiv, formulat în modul cel mai concis posibil, în cauza Nokia se solicită Curtii să stabilească dacă, pentru a reține

mărfurile în faza pe care am denumit-o „a doua etapă”, autoritățile vamale trebuie sau nu trebuie să dispună de probe în sensul că mărfurile, într-un fel sau altul, urmează să fie introduse pe piață în Uniunea Europeană, în timp ce, în cauza Philips, ceea ce se urmărește să se stabilească este, în definitiv, dacă un astfel de considerent poate sau nu poate fi eludat pentru ca, în cadrul procedurii privind fondul care poate avea loc ca finalizare a celei de „a treia etapă”, să se declare dacă un drept de proprietate intelectuală a fost sau nu a fost încălcat.

43. Nu trebuie pierdută din vedere această diferență esențială atunci când este oferit un răspuns util instanțelor naționale respective. Diferențele de natură dintre cele două cauze conduc la formularea unor răspunsuri separate, cu respectarea ordinii de numerotare a acestora, chiar dacă astfel se inversează ordinea cronologică a celor două modalități de protecție în cazul mărfurilor contrafăcute sau piratate.

14 — Articolul 11 alineatul (1) din Regulamentul din 2003. Regulamentul din 1994 nu prevede această procedură „simplificată”.

15 — Articolul 6 alineatul (2) și articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul din 1994, precum și articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul din 2003. Dacă prin această procedură privind fondul se constată încălcarea, mărfurile pot face obiectul măsurilor „definitive” prevăzute la articolul 8 din Regulamentul din 1994 și la articolele 16 și 17 din Regulamentul din 2003: interdicția de intrare pe teritoriul vamal al Comunității, de punere în liberă circulație, de export etc., precum și distrugerea sau retragerea din circuitele comerciale fără despăgubiri și privarea persoanelor interesate de beneficiul economic al operațiunii.

16 — Articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul din 1994 și articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul din 2003.

VI — Analiza întrebării preliminare în cauza Philips

44. Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (denumită în continuare „Rechtbank”) solicită Curtii să indice care este modul de verificare a unei încălcări a drepturilor de

proprietate intelectuală în cazul mărfurilor controlate în timp ce se află în tranzit.

45. Astfel cum s-a menționat deja, dincolo de modul în care au acționat în acest caz autoritățile vamale, ceea ce este în discuție în prima cauză este, prin urmare, constatarea, în acest caz, pe cale judiciară, a existenței reale și efective a unei încălcări a drepturilor de proprietate intelectuală, cu toate consecințele pe care aceasta le presupune¹⁷.

46. Mai precis, Rechtbank solicită să se stabilească dacă din articolul 6 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul din 1994 reiese că aprecierea menționată trebuie să fie realizată făcând abstracție de situația vamală a mărfurilor și, în special, recurgând la ficțiunea, despre care se afirmă că este implicită în dispoziția respectivă, că mărfurile au fost fabricate în statul membru în care se află¹⁸.

17 — Printre altele, distrugerea mărfurilor vizate sau excluderea acestora din circuitul comercial, fără niciun fel de despăgubire [articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul din 1994 și articolul 17 din Regulamentul din 2003].

18 — Astfel cum s-a văzut, întrebarea adresată de Rechtbank, în afară de cele menționate, începe prin a ridica problema dacă dispoziția citată constituie o „normă de drept comunitar uniformă”. Enunțată astfel, întrebarea abia dacă merită un alt răspuns decât cel potrivit căruia regulamentul este, în sine, o normă obligatorie în toate elementele sale și care produce efecte directe în toată Uniunea.

47. Se solicită astfel în mod expres să se stabilească dacă așa-numita „ficțiune de fabricație” este compatibilă cu dreptul Uniunii, fapt a cărui consecință principală ar fi posibilitatea de a declara că o marfă necomunitară aflată în tranzit poate încălca un drept de proprietate intelectuală ca și cum ar fi vorba despre o marfă fabricată ilegal în statul membru în care se află în tranzit, indiferent dacă respectiva marfă este sau nu este destinată pieței Uniunii¹⁹.

48. Recurgerea la această *factio iuris*, care constituie nucleul întrebării, ar permite, înainte de toate, eludarea cerinței privind „utilizarea în comerț”, condiție pe care atât articolul 9 din Regulamentul nr. 40/94, cât și articolul 5 din Directiva 89/104 și articolul 12 din Directiva 98/71 o impun pentru constatarea atingerii aduse unei mărci comunitare, unei mărci naționale sau, respectiv, a încălcării drepturilor asupra unui desen sau model industrial.

49. Obiectul specific al drepturilor de proprietate intelectuală constă, concret, în acordarea titularului unei mărci, al unui desen sau al unui model industrial dreptul exclusiv de

19 — Această „ficțiune de fabricație” pare să fi fost aplicată pentru prima dată, într-o cauză privind brevete, de Hoge Raad der Nederlanden în hotărârea din 19 martie 2004 (LJN AO 0903, cauza Philips împotriva Postec și Princo), și ulterior a fost adoptată de președintele rechtbank Den Haag în hotărârea din 18 iulie 2008 și de însuși rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen în hotărârea din 9 octombrie 2008. Ficțiunea pare să fi fost sprijinită de o anumită parte a doctrinei: astfel, Eijssvogels, F., „Some remarks on Montex Holdings Ltd./Diesel Spa”, *Boek9.nl*, 24 noiembrie 2006, <http://www.boek9.nl/default.asp?id=2968>, și Puts, A., „Goods in transit”, *194 Trademark World* 22-23 (februarie 2007).

a-l utiliza și de a interzice terților „utilizarea în comerț” a acestuia. Astfel, dreptul material asociază protecția drepturilor de proprietate intelectuală cu existența unei comercializări a produselor sau serviciilor în cauză.

de dispozițiile de drept material menționate anterior, întrucât permite o protecție disociată de „comercializarea” reală sau de „utilizarea în comerț” pe teritoriul statului membru în cauză.

50. Înainte de a da un răspuns la această propunere de interpretare a articolului 6 alineatul (2) litera (b) menționat, trebuie să precizăm, astfel cum jurisprudența a avut ocazia de a clarifica, că o situație de tranzit nu implică, în sine, o comercializare a mărfurilor în cauză și că, prin urmare, nu contravine obiectului specific al dreptului asupra mărcii²⁰.

52. Având în vedere cele prezentate mai sus, pare dificil să se susțină, astfel cum procedea-ză Philips în observațiile sale scrise, că această „fiecțiune de fabricație” nu constituie un nou criteriu de definire a încălcării drepturilor de proprietate intelectuală și că nu modifică dreptul material privind aceste drepturi²¹.

51. În aceste condiții, pentru a declara că anumite mărfuri aflate în tranzit aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală, pare indispensabil să se demonstreze că se va produce comercializarea acestora pe teritoriul în care dreptul este protejat. Aplicarea așa-numitei „fiecțiuni de fabricație” ar presupune că regulamentele vamale au extins protecția acestor drepturi în raport cu cele prevăzute

53. În opinia noastră, astfel cum se va vedea în continuare, interpretarea bazată pe „fiecțiunea de fabricație” nu se deduce din textul articolelor invocate în sprijinul acesteia, depășește obiectivele regulamentului vamal și contrazice jurisprudența existentă în domeniu.

20 — Hotărârea din 23 octombrie 2003, Rioglass și Transremar (C-115/02, Rec., p. I-12705, punctul 27). Spre deosebire de cauzele analizate aici, această hotărâre se referea la un caz privind mărfuri fabricate legal într-un stat membru, aflate în tranzit prin alt stat membru și cu destinația către un stat tert, motiv pentru care dezbateră era axată pe posibilitatea de a invoca libera circulație a mărfurilor în cazul unei intervenții a autorităților vamale. În pofida acestei diferențe esențiale, considerațiile precizate în hotărâre cu privire la natura situației de tranzit a mărfurilor comunitare sunt pe deplin aplicabile unei situații de tranzit extern și, astfel cum afirmă avocatul general Jacobs în Concluziile prezentate la 26 mai 2005 în cauza Class International (Hotărârea din 18 octombrie 2005, C-405/03, Rec., p. I-8735, asupra căreia vom reveni), „se poate considera în mod legitim [...] că, din moment ce Curtea a adoptat acest punct de vedere cu privire la mărfurile în liberă circulație în Comunitate, un astfel de criteriu ar fi aplicabil, *a fortiori*, mărfurilor necomunitare ale căror formalități de import nu au fost încă finalizate” (punctul 32).

21 — Dacă legiuitorul comunitar ar fi vrut să redefinaască regulul material al drepturilor prin regulamentele vamale, atribuindu-le titularilor acestora competențe care depășesc prevederile dreptului material citat, ar fi invocat articolele 100 A sau 235 din Tratatul CE (articolele 95 CE și 308 CE în numerotarea ulterioară a Tratatului de la Amsterdam; în prezent, articolele 114 TFUE și 352 TFUE), referitoare la funcționarea pieței interne și la temeiul juridic normal al normelor materiale privind drepturile de proprietate intelectuală.

A — *Din textul dispoziției invocate nu se deduce „ficțiunea de fabricație”*

54. În primul rând, considerăm că așa-numita „ficțiune de fabricație” poate fi construită cu dificultate pornind de la textul articolului 6 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul din 1994, ai cărui termeni exacti este necesar să fie reiterați: „Dispozițiile în vigoare în statul membru pe teritoriul căruia mărfurile se află în una din situațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (1) se aplică: [...] (b) în ceea ce privește adoptarea deciziei de către autoritatea menționată. În lipsa unei reglementări comunitare în domeniu, criteriile care trebuie să servească drept temei pentru adoptarea deciziei menționate sunt aceleași precum cele care se utilizează pentru a stabili dacă mărfurile produse în statul membru interesat aduc atingere drepturilor titularului”.

55. Înainte de toate, faptul că, potrivit dispoziției menționate, „autoritatea competentă”, atunci când adoptă decizia pe fond, trebuie să utilizeze aceleași criterii care se aplică pentru a stabili dacă mărfurile produse în statul membru interesat aduc atingere drepturilor titularului nu înseamnă în niciun caz că mărfurile necomunitare aflate în tranzit trebuie să fie tratate din toate punctele de vedere ca și cum ar fi mărfuri fabricate în mod ilegal în statul în cauză.

56. Dimpotrivă, o lectură atentă a acestei dispoziții arată că, astfel cum au sugerat

Comisia și Regatul Unit, prin această formulare, legiuitorul Uniunii a urmărit, „în lipsa unei reglementări comunitare în domeniu”, să stabilească în subsidiar o normă privind conflictul de legi care să permită determinarea normei materiale pe care autoritatea competentă (în acest caz, instanța belgiană) trebuie să o aplice în vederea soluționării fondului și să se aprecieze astfel dacă există sau nu există o încălcare a proprietății intelectuale. Această clarificare este indispensabilă (astfel cum a precizat Comisia, există 27 de legislații naționale diferite care pot fi aplicabile în acest caz) și constituie o aplicare naturală a principiului teritorialității care reglementează aceste drepturi²².

57. Pe de altă parte, numai în acest mod poate avea sens formularea referitoare la caracterul subsidiar al normei: „în lipsa unei reglementări comunitare în domeniu”. Dacă se admite că articolul 6 introduce așa-numita „ficțiune de fabricație”, ar trebui să se excludă aplicarea acestuia, de exemplu, în privința mărcilor comunitare reglementate de Regulamentul nr. 40/94, acordându-se astfel acestora din urmă un nivel de protecție inferior altor drepturi de proprietate intelectuală?

58. Concluzia anterioară este susținută de dispozițiile articolului 10 din noul regulament

22 — În acest sens, a se vedea Hotărârea din 10 noiembrie 1992, Exportur (C-3/91, Rec., p. I-5529, punctul 12), și Hotărârea din 22 iunie 1994, IHT Internationale Heiztechnik și Danzinger (C-9/93, Rec., p. I-2789, punctul 22).

vamal, care a reluat în mare măsură conținutul articolului 6 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul din 1994. Acest articol 10, formulat în termeni mai clari, prevede că, „[p]entru a se stabili dacă a fost încălcat un drept de proprietate intelectuală în conformitate cu dreptul național, se aplică dispozițiile legale în vigoare în statul membru pe teritoriul căruia mărfurile se află în una dintre situațiile prevăzute la articolul 1 alineatul (1)”. Dispoziția echivalentă din noul regulament renunță, așadar, la folosirea formulei care face referire la „fabricație”, pentru a dobândi un caracter încă și mai marcat de normă conflictuală²³.

B — Interpretarea propusă de Philips depășește obiectivele regulamentului vamal

59. În al doilea rând, pare a fi clar că aplicarea „fiecțiunii de fabricație” în cazul acestui tip de mărfuri ar implica posibilitatea de a interzice simpla intrare a acestora în regim suspensiv

23 — În noul regulament vamal, referirea la criteriul de fabricație este făcută numai în considerentul (8) al acestuia. Acest considerent se încheie, cu toate acestea, cu o altă prevedere, cu caracter evident conflictual: „Prezentul regulament nu aduce atingere dispozițiilor statelor membre privind competențele jurisdicționale și procedurile judiciare”. În opinia noastră, faptul că ambele dispoziții apar în același considerent se datorează faptului că au aceeași finalitate: aceea de a clarifica reglementarea aplicabilă procedurii privind încălcarea unui drept de proprietate intelectuală. În plus, este puțin probabil ca o prevedere de asemenea anvergură să se deducă numai dintr-un considerent. În acest sens, a se vedea van Hezewijk, J. K., „Montex and Rolex – Irreconcilable differences? A call for a better definition of counterfeit goods”, *International review of intellectual property and competition law*, vol. 39 (2008), nr. 7, p. 779.

(tranzit sau depozitare temporară), indiferent de destinația prevăzută pentru acestea, consecință care depășește în mod clar obiectivele reglementării vamale a Uniunii.

60. În conformitate cu al doilea considerent al Regulamentului din 1994, reglementarea conținută de acesta are drept scop faptul că, „în măsura în care este posibil, *introduce-re pe piață* a [mărfurilor contrafăcute și a mărfurilor piratate] ar trebui împiedicată și, în acest sens, ar trebui adoptate măsuri care să permită contracararea eficientă a acestei activități ilicite, *fără a limita totuși libertatea comerțului legitim*”, în măsura în care comercializarea unor astfel de mărfuri „cauzează un prejudiciu semnificativ producătorilor și comercianților care respectă legea, precum și titularilor drepturilor de autor și ai drepturilor conexe și înșală consumatorii”²⁴.

61. Acest al doilea considerent reflectă, așadar, voința legiuitorului comunitar de a asigura compatibilitatea dintre conținutul reglementării vamale și regimul normal de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală, întemeiat, astfel cum s-a amintit, pe „utilizarea în comerț”.

24 — Sublinierea noastră. În același sens, a se vedea considerentul (2) al Regulamentului din 2003.

62. Este vorba, concret, despre evitarea „introducerii pe piața” Uniunii a mărfurilor contrafăcute și piratate, iar nu despre interzicerea tranzitului acestora chiar înainte de a se cunoaște destinația acestora. Atribuirea acestei posibilități titularului dreptului presupus a fi încălcat ar constitui un obstacol în calea libertății comerțului legitim, care, potrivit regulamentului, se dorește a fi păstrată în toate cazurile, și ar extinde conținutul normal al drepturilor de proprietate intelectuală.

63. În mod cert, nu trebuie omis conținutul celui de al treilea considerent al Regulamentului din 1994 („în cazul în care se importă din țări terțe mărfuri contrafăcute, mărfuri piratate și mărfuri similare, este necesar să se interzică punerea lor în liberă circulație în Comunitate sau includerea într-un regim *suspensiv*”) ²⁵. Or, acest al treilea considerent, în special partea finală a acestuia, nu poate fi avut în vedere fără cel de al doilea considerent, reprodus anterior. Astfel, citit în coroborare cu considerentul anterior, pare evident că se referă la interdicția care poate fi impusă de autoritatea competentă dacă, în final, aceasta declară că există o încălcare a unui drept de proprietate intelectuală, după ce a constatat în prealabil că mărfurile urmează să fie comercializate în mod efectiv pe piața Uniunii. Numai în acest mod se înțelege existența unei

proceduri de intervenție a autorităților vamale, care, astfel cum acest considerent arată de asemenea în continuare, are scopul de „a asigura, în cele mai bune condiții, respectarea acestei interdicții”.

64. Atât Philips, cât și guvernele belgian și italian au susținut că „ficțiunea de fabricație” este indispensabilă pentru a garanta aplicarea Regulamentului din 1994 (și a noului Regulament din 2003) în privința mărfurilor aflate în tranzit extern prevăzute la articolul 1, în definitiv, pentru ca autoritățile vamale să poată interveni în cazuri precum cel de față. Cu toate acestea, astfel cum am arătat deja, acest tip de argumente pornește de la o confuzie între cerințele necesare pentru intervenția autorităților vamale și condițiile, mai stricte, impuse autorității competente pentru a realiza o constatare definitivă a încălcării proprietății intelectuale.

65. Pe de altă parte, nu trebuie omis faptul că protecția drepturilor de proprietate intelectuală se întemeiază pe principiul teritorialității. În temeiul acestui principiu, titularii pot interzice utilizările nelegale ale dreptului lor numai în acele state în care dreptul beneficiază de protecție ²⁶. Dat fiind că tranzitul

25 — Sublinierea noastră.

26 — Hotărârea IHT Internationale Heiztechnik și Danzinger, citată anterior, punctul 22. A se vedea și Concluziile noastre prezentate la 14 septembrie 2010 în cauza pendinte Anheuser-Busch/Budějovický Budvar, C-96/09 P (punctul 106 și următoarele).

nu constituie „utilizare în comerț”, aplicarea ficțiunii de fabricație ar implica o excepție importantă de la acest principiu al teritorialității, ceea ce, din aceeași perspectivă, ar depăși obiectivele regulamentului vamal²⁷.

C — Bilanțul final al jurisprudenței anterioare nu acreditează „ficțiunea de fabricație”

66. În cadrul răspunsului pe care îl propunem la întrebarea formulată în cauza Philips, trebuie formulată o concluzie acordând o atenție deosebită jurisprudenței preexistente în domeniu, frecvent invocată de unii și de alții în funcție de interesele lor respective. Ducând mai departe într-un anumit fel concluzia acestei secțiuni, considerăm că așa-numita „ficțiune de fabricație” nu este compatibilă cu jurisprudența recentă în domeniu,

27 — Philips a invocat Comunicarea Comisiei adresată Consiliului, Parlamentului European și Comitetului Economic și Social European privind reacția autorităților vamale la ultimele tendințe în materie de contrafacere și piraterie din 11 octombrie 2005 [COM(2005) 479 final, p. 8, anexa III.1], în care se afirmă că „în prezent, legislația vamală comunitară este considerată a fi una dintre cele mai solide din lume [...]. Controalele care se efectuează cu privire la întreaga circulație a mărfurilor protejează nu numai Uniunea Europeană, ci și alte părți ale lumii și, în special, țările mai puțin dezvoltate, care constituie frecvent destinația produselor contrafăcute”. Cu toate acestea, este clar că nici din jurisprudență și nici din reglementarea în vigoare nu se poate deduce posibilitatea de a extinde o protecție strict europeană la țările terțe prin extinderea măsurilor adoptate la frontieră. În acest sens, a se vedea Große Ruse-Khan, H., și Jaeger, T., „Policing patents worldwide? EC border measures against transiting generic drugs under EC and WTO intellectual property regimes”, *International review of intellectual property and competition law*, vol. 40 (2009), nr. 5, p. 502-538.

reprezentată în esență de Hotărârile Class International²⁸ și Montex Holdings²⁹.

67. În 2005, în cauza Class International, Curtea a declarat că Directiva 89/104 și Regulamentul nr. 40/94 trebuie interpretate în sensul că titularul unei mărci nu se poate opune simplei intrări în Comunitate, în conformitate cu regimul vamal de tranzit extern sau de antrepozit vamal, a produselor originale care poartă marca respectivă care nu au fost comercializate anterior în Comunitate de către titularul menționat sau cu acordul acestuia. În astfel de cazuri, ar reveni titularului mărcii sarcina probei cu privire la împrejurările care justifică exercitarea dreptului de interdicție, dovedind fie punerea în liberă circulație a mărfurilor necomunitare care poartă marca sa, fie oferirea sau vânzarea acestora, care implică în mod necesar comercializarea acestora în Comunitate.

68. Acest răspuns era coerent cu Hotărârea Rioglass și Transremar, citată anterior, în care s-a stabilit că simplul tranzit al mărfurilor nu implică „comercializarea” acestora în sensul obținerii protecției pe care o conferă reglementarea materială privind mărcile.

28 — Citată anterior.

29 — Hotărârea din 9 noiembrie 2006 (C-281/05, Rec., p. I-10881, denumită în continuare „Hotărârea Montex”).

69. Un an mai târziu și în același sens, prin Hotărârea Montex s-a stabilit că articolul 5 alineatele (1) și (3) din Directiva 89/104 trebuie interpretat în sensul că titularul unei mărci poate interzice tranzitul, printr-un stat membru în care marca respectivă este protejată, al produselor care poartă această marcă și care sunt incluse în regimul de tranzit extern cu destinația către alt stat membru în care nu există o astfel de protecție numai atunci când produsele în cauză „fac obiectul unei acțiuni a unui terț realizate în timp ce produsele sunt incluse în regimul de tranzit extern și care implică în mod necesar comercializarea lor în statul membru de tranzit”.

70. Pe scurt, ambele hotărâri sunt neechivoce în ceea ce privește aprecierea că „utilizarea în comerț” constituie o cerință esențială pentru ca protecția drepturilor de proprietate intelectuală să se aplice, în termeni care nu lasă loc tezei invocate a „fiecțiunii de fabricație”. Desigur, hotărârile au fost pronunțate în interpretarea reglementării materiale în materie de mărci (Directiva 89/104 și Regulamentul nr. 40/94) și nu vizează regulamentele privind intervenția autorităților vamale. Însă nu se poate omite faptul că dispozițiile regulamentelor menționate a căror interpretare este dezbătută aici sunt introduse, în mod excepțional, în domeniul de aplicare material al drepturilor menționate.

71. În acest sens, este necesară citarea punctului 40 din Hotărârea Montex, în care se

precizează în mod expres că „niciuna dintre prevederile Regulamentului nr. 3295/94 nu stabilește un nou criteriu pentru a verifica existența unei încălcări a drepturilor asupra mărcilor sau pentru a stabili dacă este vorba despre o utilizare a mărcii care poate fi interzisă întrucât aduce atingere acestor drepturi”. În lumina acestei precizări jurisprudențiale, „fiecțiunea de fabricație” invocată nu este cuprinsă în Regulamentul vamal deoarece presupune, astfel cum am indicat deja, o redefinire a drepturilor de proprietate industrială.

72. Cu toate acestea, există o jurisprudență anterioară, mai ales cu privire la regulamentele vamale, a cărei contradicție cu jurisprudența Class International și Montex nu trebuie total respinsă și care a fost invocată pe larg de cei care au susținut în această cauză teza „fiecțiunii de fabricație”. Este vorba, în special, despre Hotărârea Polo/Lauren³⁰ din anul 2000 și de Hotărârea Montres Rolex din 2004³¹.

73. Astfel, atât în Hotărârea Polo/Lauren, cât și în Hotărârea Rolex, Curtea a declarat că Regulamentul vamal din 1994 este aplicabil mărfurilor necomunitare care se află într-un stat membru în tranzit către un stat terț, fără vreo referire specială la necesitatea de a dovedi destinația acestora către piața comunitară.

³⁰ — Citată anterior.

³¹ — Hotărârea din 7 ianuarie 2004, X (C-60/02, Rec., p. I-651, denumită în continuare „Hotărârea Rolex”).

În aceste condiții, diferențele evidente pe care le prezintă cele două grupuri de hotărâri explică faptul că au fost criticate frecvent pentru caracterul lor contradictoriu³².

74. În primul rând, în această privință trebuie specificat că respectiva contradicție era cunoscută de Curte și de aceea aceasta a clarificat faptul că concluziile Hotărârilor Class International și Montex nu sunt contrazise de jurisprudența anterioară acestora³³.

75. În al doilea rând, trebuie să se țină seama de faptul că centrul de atenție al primelor două hotărâri era deplasat către teme precum validitatea Regulamentului din 1994 și temeiul juridic al acestuia (în cauza Polo/Lauren) sau existența unei *lex previa* penale, în cauza Rolex, lăsând într-un plan relativ subordonat

32 — Vrins, O., și Schneider, M., „Trademark use in transit: EUPhony or cacophony?”, *Journal of IP Law and Practice*, 2005, vol. 1, nr. 1, p. 45 și 46.

33 — În această privință, a se vedea, în special, punctele 35-40 din Hotărârea Montex, precum și punctele 38-45 din Concluziile avocatului general Poiares Maduro prezentate la 4 iulie 2006 în aceeași cauză, în care se expune această problemă într-o formă completă și chiar mai clară. În Hotărârea Class International nu se face nicio precizare expresă privind această problemă, probabil din cauză că, fiind vorba despre importul paralel de mărfuri originale, regulamentul vamal pur și simplu nu era aplicabil [articolul 1 alineatul (4) din Regulamentul din 1994 și articolul 3 din Regulamentul din 2003]. Cu toate acestea, Concluziile avocatului general Jacobs prezentate în cauza menționată, citate anterior, cuprind o trimitere la Hotărârea Polo/Lauren, precizând că a fost pronunțată într-un context diferit (punctul 34).

analiza chestiunii privind destinația mărfurilor către teritoriul Uniunii.

76. În sfârșit, trebuie subliniat că Hotărârea Polo/Lauren conferă o relevanță semnificativă riscului de introducere frauduloasă pe piața Uniunii a mărfurilor contrafăcute, concluzionând de aici că tranzitul respectiv „poate avea o incidență directă asupra pieței interne”³⁴.

77. Or, indiferent de toate aceste împrejurări, trebuie să se admită că există un anumit grad de discontinuitate între cele două grupuri de hotărâri. În măsura în care se urmărește să se confere o relevanță acestei contradicții, considerăm că hotărârile mai recente (Class International și Montex) sunt cele care reflectă cel mai bine poziția Curții.

78. În orice caz, în opinia noastră, confuzia generată de interpretarea acestei serii de hotărâri derivă în mare parte din faptul că, până în prezent, Curtea și-a adaptat răspunsurile la norma invocată în fiecare întrebare preliminară, fără a ține seama neapărat de obiectul acțiunii în cadrul căreia respectiva întrebare era formulată.

79. Provocarea din cele două cauze supuse în prezent Curții este de a clarifica împrejurările

34 — Punctul 34 din Hotărârea Polo/Lauren, citată anterior.

în care trebuie să se aplice fiecare dintre aceste dispoziții, precum și de a defini cerințele necesare pentru a depăși pragul care justifică acțiunea autorităților vamale, pe de o parte, și declararea (în mod normal, pe cale judiciară) a încălcării dreptului, pe de altă parte³⁵.

nu încalcă dreptul de proprietate intelectuală în cauză.

VII — Analiza întrebării preliminare din cauza Nokia

D — Concluzie

80. Având în vedere cele prezentate mai sus, propunem să se răspundă la întrebarea formulată de Rechtbank că articolul 6 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul din 1994 nu poate fi interpretat în sensul că organul (în acest caz, jurisdicțional) din statul membru căruia, în conformitate cu articolul 7 din regulamentul citat, i s-a adresat titularul unui drept de proprietate intelectuală poate ignora statutul de antrepozit temporar sau statutul de tranzit al mărfurilor în cauză și nici, prin urmare, în sensul că este posibilă utilizarea ficțiunii potrivit căreia aceste mărfuri ar fi fost fabricate în statul membru menționat în scopul de a verifica, în conformitate cu dreptul statului respectiv, dacă acestea încalcă sau

35 — Astfel cum am arătat în cadrul analizei privind cauza Nokia, în opinia noastră, este evident că pragul menționat nu poate fi același și că intervenția preventivă a autorităților vamale se poate întemeia pe un simplu „început de probă”, mai mult sau mai puțin întemeiat, însă fără a fi necesar să se demonstreze că mărfurile urmează să fie comercializate în Uniune, întrucât aceasta ar presupune deja o constatare aproape definitivă a încălcării, care este necesară numai în cauze precum cea abordată aici (Philips).

A — Considerații preliminare

81. Astfel cum s-a arătat, spre deosebire de cauza care tocmai a fost examinată, în cauza Nokia, Court of Appeal formulează întrebarea în cadrul unei proceduri în care se contestă legalitatea unei decizii a autorităților vamale britanice prin care a fost respinsă cererea Nokia de reținere a anumitor mărfuri aflate în tranzit.

82. În mod formal, trimiterea este formulată ca o întrebare privind interpretarea noțiunii „mărfuri contrafăcute”, care figurează la articolul 2 alineatul (1) litera (a) din noul regulament vamal: „mărfurile, inclusiv ambalajul acestora, pe care a fost aplicată, fără autorizație, o marcă comercială care este identică cu marca comercială valabil înregistrată pentru același tip de mărfuri sau care nu poate fi deosebită prin aspectele sale esențiale de marca comercială respectivă și care, din acest motiv, aduce atingere drepturilor titularului mărcii în cauză, în conformitate cu

dreptul comunitar, în special Regulamentul (CE) nr. 40/94 [...] sau în temeiul dreptului național al statului membru în care este depusă cererea de intervenție a autorităților vamale”.

83. În aceste condiții, revine Curții sarcina de a clarifica dacă această dispoziție creează o noțiune autonomă de mărfuri contrafăcute, separată de reglementarea materială în ceea ce privește intervenția autorităților vamale.

84. Cu toate acestea, considerăm că trimiterea pe care dispoziția de referință o face la reglementarea materială în materie de mărci, deși este introdusă prin expresia „din acest motiv”³⁶, este necondiționată și că, în consecință, teza „noțiunii autonome” evocată de anumiți intervenienți nu poate fi acceptată. Așadar, pentru ca o „marcă contrafăcută” să existe în sensul Regulamentului din 2003 trebuie să se demonstreze că produsele implicate sunt destinate pieței Uniunii Europene. În caz contrar, mărfurile aflate în tranzit nu îndeplinesc condiția privind „utilizarea în comerț” pe care o impun atât Regulamentul nr. 40/94, cât și legislațiile naționale privind mărcile.

36 — „De ce fait” în versiunea franceză, „thereby” în versiunea engleză, „og som derved” în versiunea daneză, „und damit” în versiunea germană, „e que pertanto” în versiunea italiană, „die zodoende” în versiunea olandeză, „por ese motivo” în versiunea portugheză, „jä joka siten” în versiunea finlandeză, „och som därigenom” în versiunea suedeză.

85. Astfel cum s-a putut vedea în cauza anterioară, această condiție nu poate fi eludată atunci când trebuie să se confirme – pe cale judiciară sau în alt mod – existența unei încălcări a dreptului asupra mărcii în procedura privind fondul. Or, în prezenta cauză trebuie clarificat dacă îndeplinirea acestei condiții este de asemenea necesară în eventuala etapă prealabilă a intervenției autorităților vamale.

86. Acesta este criteriul care, în temeiul articolului 2 din Regulamentul din 2003, a fost invocat de autoritățile vamale britanice atunci când a fost respinsă verificarea mărfurilor aflate în tranzit pentru motivul că nu existau probe concludente în sensul că acestea urmau să fie destinate pieței Uniunii.

87. Cu toate acestea, dacă este vorba despre a clarifica ce sunt „mărfurile contrafăcute” în sensul regulamentului sau, ceea ce este același lucru, care sunt împrejurările care trebuie întrunite pentru ca autoritățile vamale să poată interveni, este evident că articolul 2 din Regulamentul din 2003, pe care se axează întrebarea preliminară, nu poate fi analizat în mod izolat.

88. Dimpotrivă, considerăm că trebuie să se țină seama în special de articolul 1 din același regulament, care definește domeniul de aplicare al regulamentului, și de articolele 4 și 9, care detaliază condițiile de intervenție a autorităților vamale. Or, în toate aceste dispoziții se utilizează, astfel cum se va vedea

în continuare, termenul de „suspiciuni” drept criteriu pentru această intervenție³⁷.

articolele 1, 4 și 9 fac referire în mod expres la posibilitatea autorităților vamale de a interveni în cazul în care au „suspiciuni” că mărfurile aflate în oricare dintre situațiile vamale „aduc atingere” sau „pot aduce atingere” unui drept de proprietate intelectuală.

89. Pe de altă parte, o interpretare extensivă și izolată a articolului 2, utilizat ca unică dispoziție de referință pentru a stabili posibilitatea de acțiune a autorităților vamale, ar fi dificil de conciliat cu obiectivele regulamentului și cu competențele pe care acesta le atribuie autorităților menționate, precum și cu jurisprudența existentă în domeniu³⁸.

B — *Articolele 1, 4 și 9 din Regulamentul din 2003 introduc un criteriu specific pentru justificarea intervenției: „suspiciunile” privind încălcarea*

91. Astfel cum am arătat mai sus, Regulamentul din 2003 (și, înaintea acestuia, Regulamentul din 1994) face o distincție clară între etapa intervenției autorităților vamale și etapa aferentă constatării materiale a încălcării. Prima este o etapă tipic administrativă, preventivă, în timp ce cea de a doua are de regulă caracter judiciar și, în orice caz, implică o hotărâre privind fondul cauzei, în mod normal, definitivă.

90. În comparație cu articolul 2, care se limitează la a defini ce se înțelege, „în sensul regulamentului”, prin mărfuri care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală,

37 — „[M]otive suficiente pentru a bănuși”, în cazul articolului 4; „[a]tunci când un birou vamal [...] constată [...] că mărfurile [...] sunt suspectate”, la articolul 9.

38 — Cu toate acestea, pentru a atinge obiectivele regulamentului, nu este necesar să se recurgă, astfel cum propune International Trademark Association, la așa-numita „fiecțiune de fabricație”, teză pe care am avut ocazia să o analizăm în contextul cauzei anterioare, și care nici în acest context nu ni se pare că poate fi susținută. În realitate, singura dispoziție din Regulamentul din 2003 care ar putea eventual servi ca temei al ficțiunii menționate este articolul 10, o normă conflictuală care, în plus, astfel cum se deduce din titlul capitolului III din regulament, este aplicabilă în privința pronunțării cu privire la fond, iar nu în privința condițiilor de intervenție a autorităților vamale, care se află în discuție aici.

92. Or, în același mod în care regulamentul atribuie unor autorități diferite competența de decizie în fiecare dintre aceste etape, tot astfel o condiționează de cerințe diferite, mai stricte în cazul deciziei privind fondul, întrucât numai aceasta poate avea drept rezultat interzicerea utilizării în comerțul Uniunii a

mărcii în cauză³⁹. Dimpotrivă, măsurile care trebuie adoptate de autoritățile vamale sunt temporare și cu caracter preventiv și, prin urmare, este logic ca pragul care permite această acțiune să fie stabilit la un nivel de exigență inferior.

93. Numai astfel se poate explica de ce articolul 5 alineatul (5) din Regulamentul din 2003, care reglementează în mod exhaustiv conținutul cererii de intervenție a autorităților vamale, impune numai ca aceasta să conțină „toate informațiile necesare pentru ca autoritățile vamale să poată recunoaște cu ușurință mărfurile în cauză” și, în special, „informațiile specifice *pe care titularul le-ar putea deține* în ceea ce privește natura sau tipul fraudei”⁴⁰.

94. În paralel, această dispoziție impune solicitantului prezentarea unor „documente care să justifice că [...] este titularul mărfurilor în cauză” și îi cere o declarație prin care acesta acceptă să fie răspunzător față de persoanele aflate în una dintre situațiile prevăzute la

articolul 1 alineatul (1), în cazul în care procedura inițiată în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) nu ar putea fi finalizată din cauza unui act sau a unei omisiuni a titularului sau în cazul în care s-ar stabili ulterior că mărfurile în cauză nu aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală [articolul 6 alineatul (1)]. „Locul de destinație prevăzut” pentru mărfuri, precum și alte date, ca, de exemplu, „data prevăzută a sosirii sau plecării mărfurilor”, trebuie să fie specificate în cerere numai „cu titlu informativ și în cazul în care [titularii] dispun de astfel de informații”.

95. Prin urmare, este vorba despre localizarea mărfurilor suspecte și despre asigurarea unui anumit grad de seriozitate a cererii, iar nu, desigur, despre constatarea încălcării dreptului invocat. Dacă legiuitorul ar fi dorit să ceară, încă din acest stadiu, probe concludente privind existența unei încălcări a dreptului (presupunând că ar fi putut face acest lucru), ar fi făcut aceasta în mod expres.

C — Autoritățile vamale nu pot anticipa sensul viitoarei decizii cu privire la fond

39 — În acest sens, Vrins și Schneider subliniază că obiectul articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul din 2003 nu poate fi confundat cu obiectul articolul 16 din același regulament: „dacă primul stabilește condițiile pentru acțiunea autorităților vamale atunci când se suspectează că mărfurile încalcă un drept de proprietate intelectuală, cel de al doilea prevede că, după ce a fost constatată respectiva încălcare în urma intervenției autorității vamale în conformitate cu articolul 9 și la finalul procedurii prevăzute la articolul 13, mărfurile nu pot fi puse în liberă circulație și nici nu pot intra pe piață și nici măcar în circulație” (Vrins, O., și Schneider, M., *Enforcement of intellectual property rights through border measures. Law and practice in the EU*, Oxford University Press, 2006, p. 73).

40 — Sublinierea noastră.

96. Pe de altă parte, este evident că nu este de competența autorităților vamale să se pronunțe în mod definitiv dacă a existat sau nu a existat o încălcare a drepturilor de

proprietate intelectuală. Dacă din articolul 2 s-ar deduce că regulamentul impune același nivel probatoriu în ceea ce privește încălcarea pentru reținerea vamală a mărfurilor și pentru retragerea definitivă din comerț a acestora sau pentru distrugerea lor, decizia autorităților vamale ar anticipa într-o oarecare măsură rezultatul unei proceduri privind fondul, care va avea eventual loc ulterior și va fi soluționată de o autoritate diferită.

97. În definitiv, controlul preventiv nu poate fi subordonat constatării irefutabile a unei încălcări a dreptului de proprietate intelectuală. Fiind o măsură preventivă, acest control are caracter provizoriu (nu mai mult de zece zile) și este normal să fie adoptată în temeiul unor informații provizorii sau a unor „suspiciuni”⁴¹.

41 — La fel cum în această etapă nu poate fi impusă o probă irefutabilă privind destinația mărfurilor, nu pare să fie necesar nici ca autoritățile vamale să verifice, în acest context, dacă sunt îndeplinite și alte cerințe impuse de reglementarea materială pentru a fi aplicabilă protecția dreptului și care, uneori, presupun o analiză a faptelor și juridică de o anumită complexitate. De exemplu, să ne gândim la aprecierea „riscului de confuzie”, un element care apare în reglementarea materială a mărcilor, dar care nu este inclus în articolul 2 din Regulamentul din 2003, probabil pentru a scuti autoritățile vamale de sarcina pe care ar presupune-o verificarea existenței acestuia în această etapă. În legătură cu diferențele în definirea mărfurilor contrafăcute din reglementarea vamală și din reglementarea materială privind mărcile, a se vedea Hezewijk, J. K., *op. cit.*, p. 785 și urm., și Vrins, O., și Schneider, M., *op. cit.*, p. 97.

D — *Cerințele excesive de probațiune ar putea face inutilă întinderea domeniului de aplicare al regulamentului*

98. Acest tip de cerințe privind proba ar putea împiedica, în practică, orice tip de verificare preventivă a mărfurilor aflate în tranzit extern, chiar în pofida faptului că sunt incluse în mod expres în domeniul de aplicare al regulamentului.

99. Evoluția reglementării vamale este proba cea mai clară a importanței acordate de legiuitorul comunitar acoperirii tuturor situațiilor vamale în care se pot afla mărfurile contrafăcute sau piratate⁴². Astfel, articolul 1 din Regulamentul din 2003 include în domeniul său de aplicare atât mărfurile declarate pentru punere în liberă circulație, pentru exportare sau reexportare, cât și cele despre care se descoperă că sunt introduse pe teritoriul Uniunii sau părăsesc acest teritoriu, cele care sunt în curs de a fi reexportate cu notificare, cele plasate într-o zonă liberă sau într-un antrepozit liber și cele plasate într-un regim suspensiv. În conformitate cu articolul 84 alineatul (1) litera (a) din Codul vamal comunitar, regimul suspensiv include, printre altele,

42 — În legătură cu acest aspect, a se vedea Lois Bastida, F., „El Reglamento (CE) n° 1383/2003, de lucha contra la piratería en materia de propiedad intelectual”, *Actas de derecho industrial y derecho de autor*, T. XXIV (2003), p. 1228.

tranzitul extern, antrepoziția vamală și admiterea temporară.

regulament și trebuie interpretată astfel încât să permită o aplicare adecvată a acestora.

100. Acest tip de regimuri vamale poate fi utilizat în mod fraudulos ca instrument pentru introducerea mărfurilor destinate a fi comercializate ilegal în Uniune, în măsura în care nimic nu obligă destinatarul, într-o primă fază, să declare destinația acestora și nici măcar identitatea sa.

103. Regulamentul, astfel cum rezultă chiar din titlul său, reglementează atât „intervenția autorităților vamale împotriva mărfurilor suspectate de a aduce atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală”, cât și „măsurile care trebuie aplicate mărfurilor care aduc atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală”.

101. În fața dificultăților de probă create de acest tip de situații, dacă suspiciunile de neregularități nu ar fi suficiente pentru a determina o intervenție preventivă a autorităților vamale, nu ar servi la nimic amplexarea cu care articolul 1 din regulament definește domeniul de aplicare al acestuia și ar crește riscul de utilizare abuzivă a regimurilor suspensive în scopul de a evita confiscarea mărfurilor.

104. În ceea ce privește cel de al doilea aspect, este necesar să se constate că marfa este „contrafăcută” sau „piratată” în sensul articolului 2. În acest scop, astfel cum am avut deja ocazia să concluzionăm în legătură cu cauza Philips, trebuie să se recurgă la criteriile prevăzute de reglementarea materială privind mărcile și alte drepturi de proprietate intelectuală. Trimiterea făcută de articolul 2 la aceasta trebuie înțeleasă, așadar, în acest sens.

E — *Regulamentul din 2003 introduce criteriul „suspiciunilor”*

105. Dimpotrivă, pentru ca autoritățile vamale să poată verifica anumite mărfuri, este suficient ca acestea să fie „suspecte” pentru a îndeplini cerințele definiției de la articolul 2, inclusiv cerințele care reies din reglementarea materială la care acesta face trimitere. Nici regulamentul și nici jurisprudența nu cer nimic mai mult.

102. având în vedere toate cele prezentate mai sus, considerăm că definiția „mărfurilor contrafăcute” care figurează la articolul 2 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul din 2003 constituie un element de sprijin pentru aplicarea celorlalte dispoziții din acest

106. Or, problema este că noțiunea „suspectiuni” este, în acest context, legată intrinsec de situația de fapt. Fără îndoială, prin „suspectiuni” nu trebuie să se înțeleagă constatări

irefutabile, însă trebuie să se evite ca acest criteriu să conducă la un caracter total arbitrar al acțiunii autorităților vamale⁴³.

juridice, mărfurile se află fizic pe teritoriul Uniunii.

107. Din acest motiv, considerăm că, pentru ca autoritățile vamale să poată verifica în mod legal mărfuri aflate în tranzit supuse controlului lor, trebuie să dispună cel puțin de un „început de probă”, și anume de un indiciu în sensul că respectivele mărfuri pot aduce efectiv atingere unui drept de proprietate intelectuală.

108. În cazul concret al mărfurilor aflate în tranzit, elementul cel mai dificil de dovedit în această etapă este, desigur, cel privind destinația mărfurilor.

109. În acest scop, la momentul evaluării acestor „suspiciuni” trebuie să se țină seama în special de riscul introducerii frauduloase a mărfurilor respective pe piața Uniunii. În pofida tuturor măsurilor preventive pe care le presupune sistemul comunitar de supraveghere, riscul există în măsura în care nu se poate omite că, deși regimul de tranzit extern în sine se construiește pe baza unei ficțiuni

110. Astfel, în temeiul ficțiunii, mărfurile incluse în regimul de tranzit extern nu sunt supuse drepturilor de import și nici celorlalte măsuri de politică comercială, ca și cum nu ar fi intrat pe teritoriul Uniunii. Or, astfel cum arată în mod clar Hotărârea Polo/Lauren, acest tranzit „nu este o activitate străină de piața internă”⁴⁴. În definitiv, este vorba despre a aprecia dacă acest risc este atât de important încât permite calificarea unor mărfuri ca „suspecte” de a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală.

111. În condițiile de mai sus și fără a pretinde exhaustivitatea, împrejurări precum durata excesivă a tranzitului, tipul și numărul de mijloace de transport utilizate, dificultatea mai mică sau mai mare în identificarea destinatarului mărfurilor sau lipsa informațiilor privind destinația fizică sau destinatarul mărfurilor ar putea, în anumite împrejurări, să sprijine o suspiciune întemeiată în sensul că mărfurile însele ce par a fi „contrafăcute”

43 — Însăși reglementarea vamală nuantează, în anumite ocazii, această referire la suspiciuni: articolul 4 din Regulamentul din 2003, de exemplu, afirmă că „există motive suficiente pentru a bănui”, iar articolul 4 din Regulamentul din 1994 face referire la o situație în care „este evident pentru biroul vamal că marfa este contrafăcută sau pirată”. Ambele dispoziții fac referire la prima intervenție a autorităților vamale, prealabilă cererii titularului dreptului.

44 — Punctul 34. Din acest motiv, afirma avocatul general Ruiz-Jarabo Colomer, ficțiunea citată „nu trebuie extinsă dincolo de domeniul pentru care a fost creată” (Concluziile prezentate la 16 decembrie 1999 în cauza Polo/Lauren, punctul 21). Cu toate acestea, în opinia noastră, această împrejurare nu poate conduce la substituția ficțiunii cu asimilarea totală a mărfurilor aflate în tranzit cu mărfurile puse în liberă circulație sau fabricate în Uniune.

sau „piratate” urmează să fie introduse în comerțul din cadrul Uniunii.

112. În concluzie, propunem să se răspundă Court of Appeal că mărfurile necomunitare ce poartă o marcă comunitară, care sunt supuse supravegherii vamale într-un stat membru și care se află în tranzit provenind dintr-un stat

terț și destinate unui alt stat terț, pot fi verificate de autoritățile vamale menționate în cazul în care există motive suficiente pentru a suspecta că sunt mărfuri contrafăcute și că, în special, urmează să fie introduse pe piață în Uniunea Europeană, fie în conformitate cu un regim vamal, fie printr-o deturnare ilegală, chiar dacă nu există probe privind destinația acestora.

VIII — Concluzie

113. Prin urmare, propunem Curții să răspundă după cum urmează:

A — La întrebarea preliminară adresată de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (cauza C-446/09)

„Articolul 6 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 3295/94 al Consiliului din 22 decembrie 1994 de stabilire a unor măsuri privind introducerea în Comunitate și exportul și reexportul în afara Comunității a mărfurilor care aduc atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală nu poate fi interpretat în sensul că organul

jurisdicțional din statul membru căruia, în conformitate cu articolul 7 din regulamentul citat, i s-a adresat titularul unui drept de proprietate intelectuală poate ignora statutul de antrepozit temporar sau statutul de tranzit și nici, prin urmare, în sensul că acesta trebuie să utilizeze ficțiunea potrivit căreia mărfurile menționate ar fi fost fabricate în statul membru menționat pentru a aprecia, în conformitate cu dreptul statului respectiv, dacă acestea aduc atingere dreptului de proprietate intelectuală în cauză.”

B — *La întrebarea preliminară adresată de Court of Appeal (England and Wales) (cauza C-495/09)*

„Mărfurile necomunitare ce poartă o marcă comunitară, care sunt supuse supravegherii vamale într-un stat membru și care se află în tranzit provenind dintr-un stat terț și destinate unui alt stat terț, pot fi verificate de autoritățile vamale menționate în cazul în care există motive suficiente pentru a suspecta că sunt mărfuri contrafăcute și că, în special, urmează să fie introduse pe piață în Uniunea Europeană, fie în conformitate cu un regim vamal, fie printr-o deturnare ilegală, chiar dacă nu există probe privind destinația acestora.”